

СТАНОВИЩЕ

на материалите по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, 4.1. Физически науки, по научна специалност “Хелиофизика” за нуждите на отдел „Слънце и Слънчева система“, по тематика „Еруптивни процеси в слънчевата атмосфера“, обявен от Институтът по астрономия с Национална астрономическа Обсерватория при БАН в ДВ бр. 39, от дата 27.5.2022 г., с единствен участник гл. ас. д-р Момчил Цветков Дечев

от проф. д-р Драгомир Вълчев МАРЧЕВ, професор в катедра “Физика и астрономия” на Факултета по природни науки при Шуменския университет „Епископ Константин Преславски”

За участие в обявения конкурс е подал документи като единствен участник – гл. ас. д-р Момчил Дечев, който отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“ в Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото прилагане и Правилника на БАН.

Представени са всички необходими документи, изискуеми от ЗРАСРБ и правилниците за неговото прилагане: професионална биография, списък на публикациите и копия от самите публикации, справка за цитиранията, справка за минималните изисквани точки по групи показатели за академичната длъжност „доцент“ и др.

Кратки биографични данни:

Момчил Дечев е роден на 14.05.1971 г. През 1994 г. завършва магистърска степен по физика, специалност Астрономия, във Физическия Факултет на Софийския Университет.

От 1997 до 2000 г. е докторант в Института по астрономия с НАО на БАН, която завършва със защита на докторската му дисертация на тема „Ефекти на снопова и вълнова неустойчивост при Слънчеви динамични образувания“ и получава научната и образователна степен „Доктор“.

От юли 2001 г. до момента работи в Института по астрономия с НАО, като последователно заема длъжностите физик, н.с. II степен, н.с. I степен, а от 2011 г. главен асистент.

Членува в редица национални и международни организации, като: Съюза на астрономите в България (САБ), Съюза на физиците в България (СФБ), Европейското астрономическо дружество (EAS), Международния астрономически съюз (IAU) и др.

Владее английски, френски и руски езици.

Характеристика на научните публикации на кандидата

Научните интереси и приноси на кандидата са основно в областта на протоберансовите ерупции. За периода на изследванията са получени и анализирани множество наблюдателни данни от наши и чуждестранни телескопи. Регистрирани са редки явления и по-важното направен е анализ и е предложен модел за тяхното обяснение. Ще спомена само някои от тях:

- Открита е важна характеристика на хомологичните ерупции и е предложен нов наблюдателен критерий за хомологичност;
- Предложена е причина за иницирането на веригата от еруптивни явления, а именно, сърджоподобното-явление близо до северния крак на протоберанса и взаимодействието между двете тръби, формиращи протоберансовото тяло.
- Изследвани са ерупциите на горещата и хладната компонента във връзка с асоциираното КИМ, и е открито, че тези две протоберансови тръби формират двукомпонентното ядро на коронарното изхвърляне.

- Установено е, че така наречените „explosive events“ се асоциират с дребно-машабни изхвърляния на плазма, които в последствие се връщат обратно към хромосферата.

Всички тези резултати и приноси са намерили място в 53 научни публикации.

Представените 53 публикации за участие в конкурса приемат за рецензиране тъй като не са използвани за придобиване на научната и образователна степен „доктор“.

От тях 16 са в списния с IF и SJR което удовлетворява изискванията на закона за развитие на академичния състав в република България и допълнителните изисквания на НС при ИА на БАН.

От представената справка за минималните изисквани точки по групи показатели за академичната длъжност „доцент“ ясно се вижда, че кандидатът набира необходимия от закона брой точки по различните показатели.

Последната справка (от 27.09.2021) в базата ADS отчита 60 публикации от 2001 г. до сега. Като 32 са в реферирани издания. Според Scopus авторът има *h*-index – 4. Това само по себе си говори за добрата публикационна активност на кандидата.

Значимостта на представените резултати не буди съмнение имайки предвид къде са публикувани те, а именно A&A, SoPh., FrASS и NewA, които са реферуеми списания със сериозна редакционна колегия от водещи специалисти в тези области и висок IF.

Авторския принос на д-р Дечев в представените изследвания е неоспорим, като се вземе предвид, че на не малка част от публикациите е първи автор. Аз не открих плагиатство в представените по конкурса научни трудове.

Апробирането на научните резултати на кандидата е свързано с участието му в множество международни астрономически конференции и конгреси.

Получените от д-р Дечев научни резултати се оценяват високо от астрономическата колегия, защото голяма част от забелязаните и документираните цитирания, според ADS, са направени в реномирани международни издания в областта на астрономията. За процедурата колегата е представил 37 от тези цитирания, които са в издания с IF и SJR и носят необходимия брой точки по критерии Д от изискванията на ЗРАСРБ.

Всички тези факти още веднъж са в подкрепа на тезата, че д-р Дечев е изграден специалист и водещ учен в областта на хелиофизиката.

Участие в научни проекти:

За периода на работа в ИА при БАН д-р Дечев е участвал в 9 национални и 4 международни научно-изследователски проекта. Тези участия доказват и способността на кандидата да работи в екип.

Преподавателска дейност:

Преподавателската дейност на д-р Дечев се фокусира върху провежданите ежегодно астрономически школи и докторантски училища. Като утвърдил се специалист в областта на Хелиофизиката на колегата тепърва му предстоят бъдещи преподавателски ангажменти.

Заключение:

Постъпилата документация за придобиване на академичната длъжност „доцент“ от гл. ас. д-р Момчил Дечев е в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, с Правилника за прилагането му и с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН.

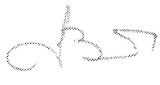
Представените научни трудове за този конкурс на гл. ас. д-р Момчил Дечев имат безспорни и оригинални авторски приноси и характеризират автора като водещ специалист в своята област.

Гл. ас. д-р Момчил Дечев има 25 годишен стаж, който отговаря на областта на висше образование, по която е обявен конкурса.

Всичко написано до тук, логично предопределя моето становище да дам ПОЛОЖИТЕЛНА оценка на кандидата и УБЕДЕНО ДА ПРЕПОРЪЧАМ на почитаемия Научен съвет на ИА при БАН да избере гл. ас. д-р Момчил Дечев на академичната длъжност „доцент“ по област на висше

образование 4. Природни науки, математика и информатика, 4.1. Физически науки, по научна специалност "Хелиофизика" за нуждите на отдел „Слънце и Слънчева система“, по тематика „Еруптивни процеси в слънчевата атмосфера“.

29 септември 2022 г.

Подпис:
/проф. д-р Драгомир Марчев/